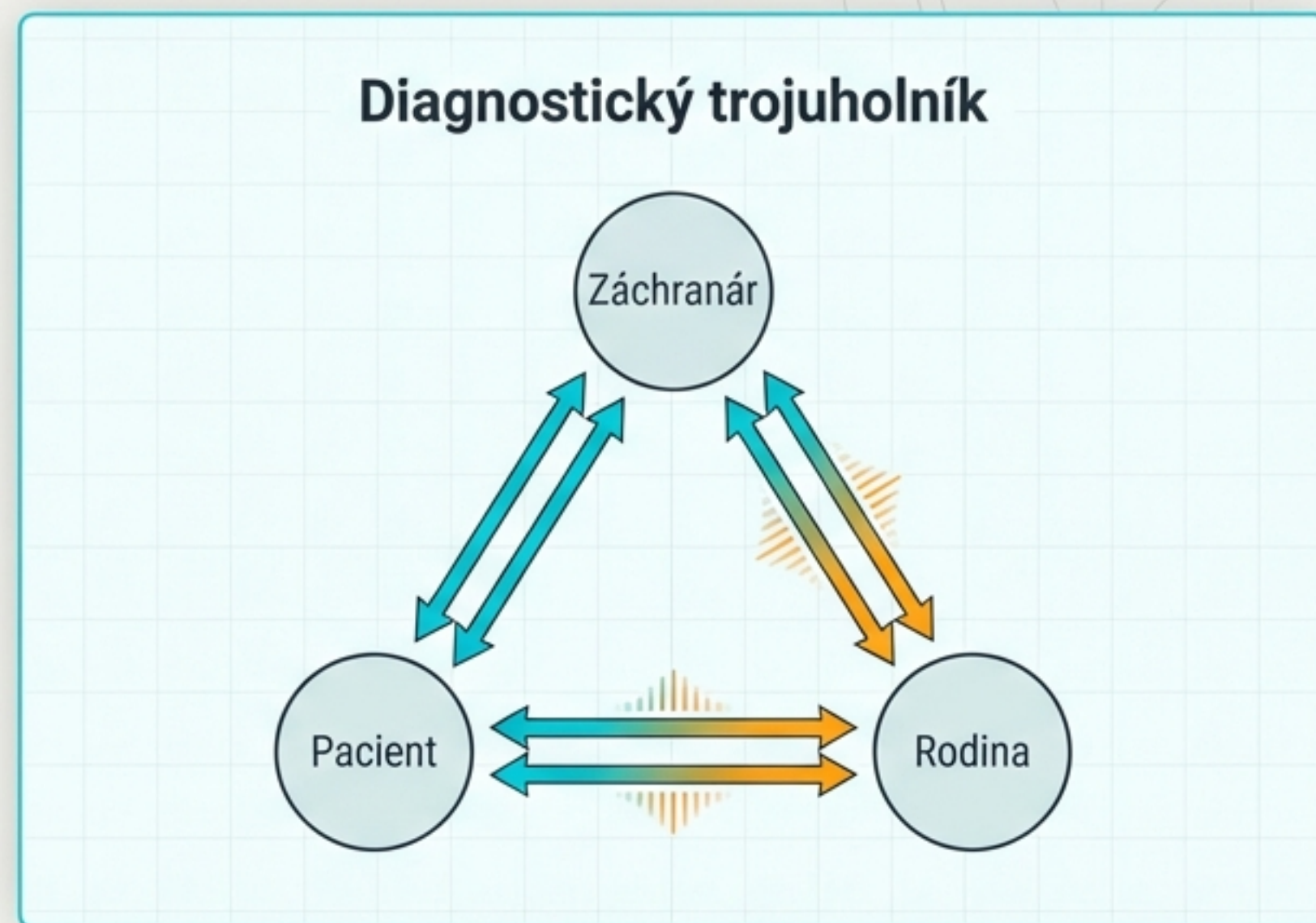
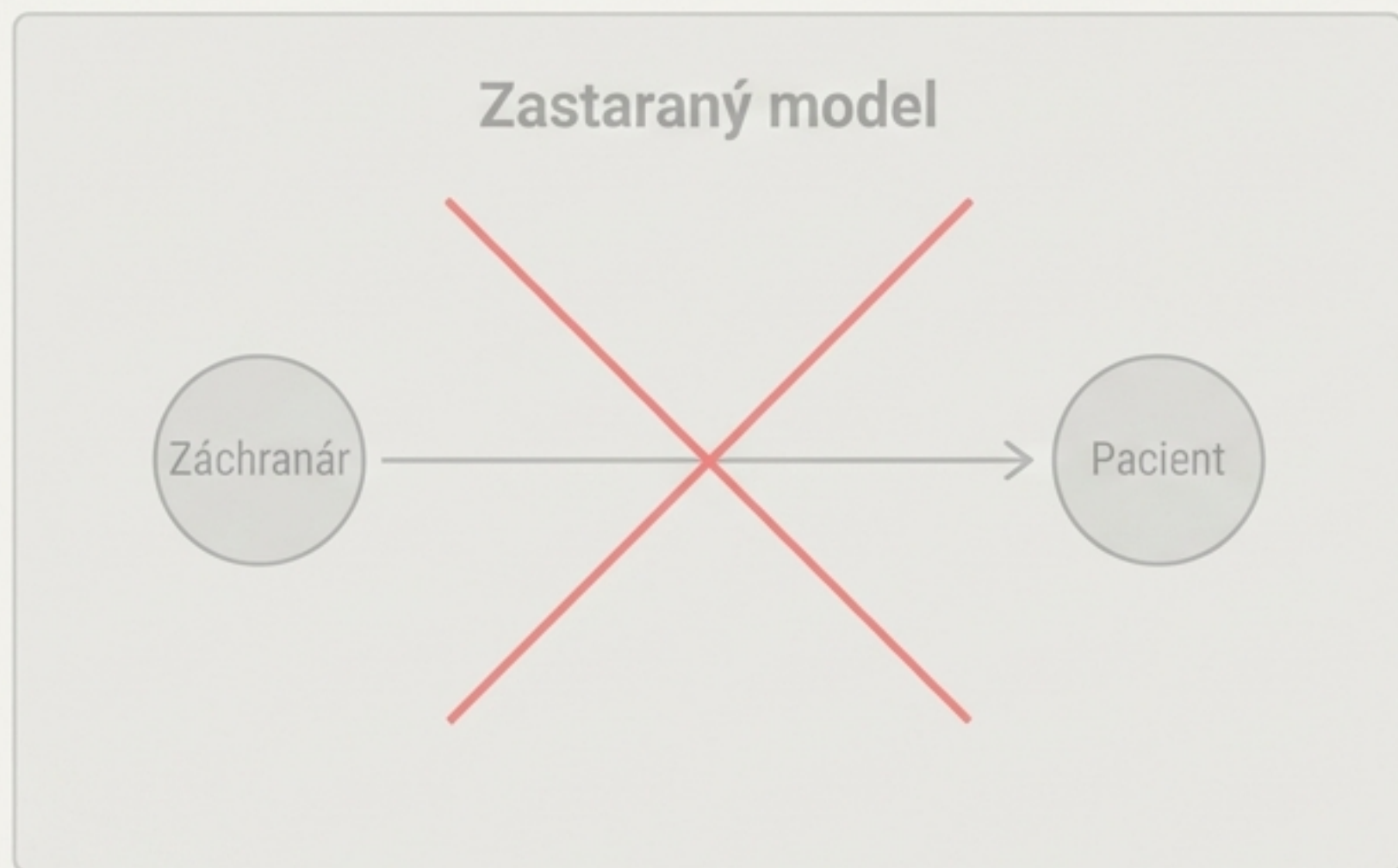

Rodina ako zdroj diagnózy (alebo chaosu)

Dynamika trojuholníka na mieste zásahu

Zmena paradigmy: Od priamky k trojuholníku

Rodina nie je len kulisou zásahu. Je to **dynamický element**. V sekunde mení informačnú hodnotu na kognitívny šum a naopak.

Taktické pravidlo: Komunikáciu s rodinou musíme vnímať ako klinický výkon – s rovnakou precíznosťou ako kanyláciu centrálnej žily.

Dvojaká tvár prítomnej rodiny

Rodina ako aktívum (Katalyzátor)

Rola: Jediné diagnostické rozhranie pri neschopnosti pacienta komunikovať (šok, demencia, detský pacient).

Funkcia: Poskytuje čistú Proxy anamnézu.

Výsledok: Definovanie presného východiskového stavu (Baseline).

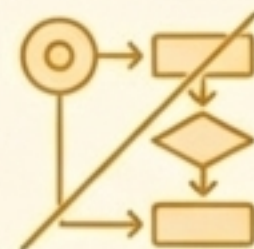
Rodina ako rizikový faktor (Kritická brzda)

Rola: Akútna stresová reakcia, ktorá pohlcuje kognitívnu pozornosť tímu.

Funkcia: Vytvára emočnú nákazu a interferenciu na mieste zásahu.

Výsledok: Kognitívna fixácia záchranára a chyby v diagnostike (Algoritmus ABCDE).

Zlatá baňa dát: Identifikácia 'Baseline' stavu

Pre záchranára:
Nejednoznačná zmätenosť

BASELINE
(Východiskový stav)

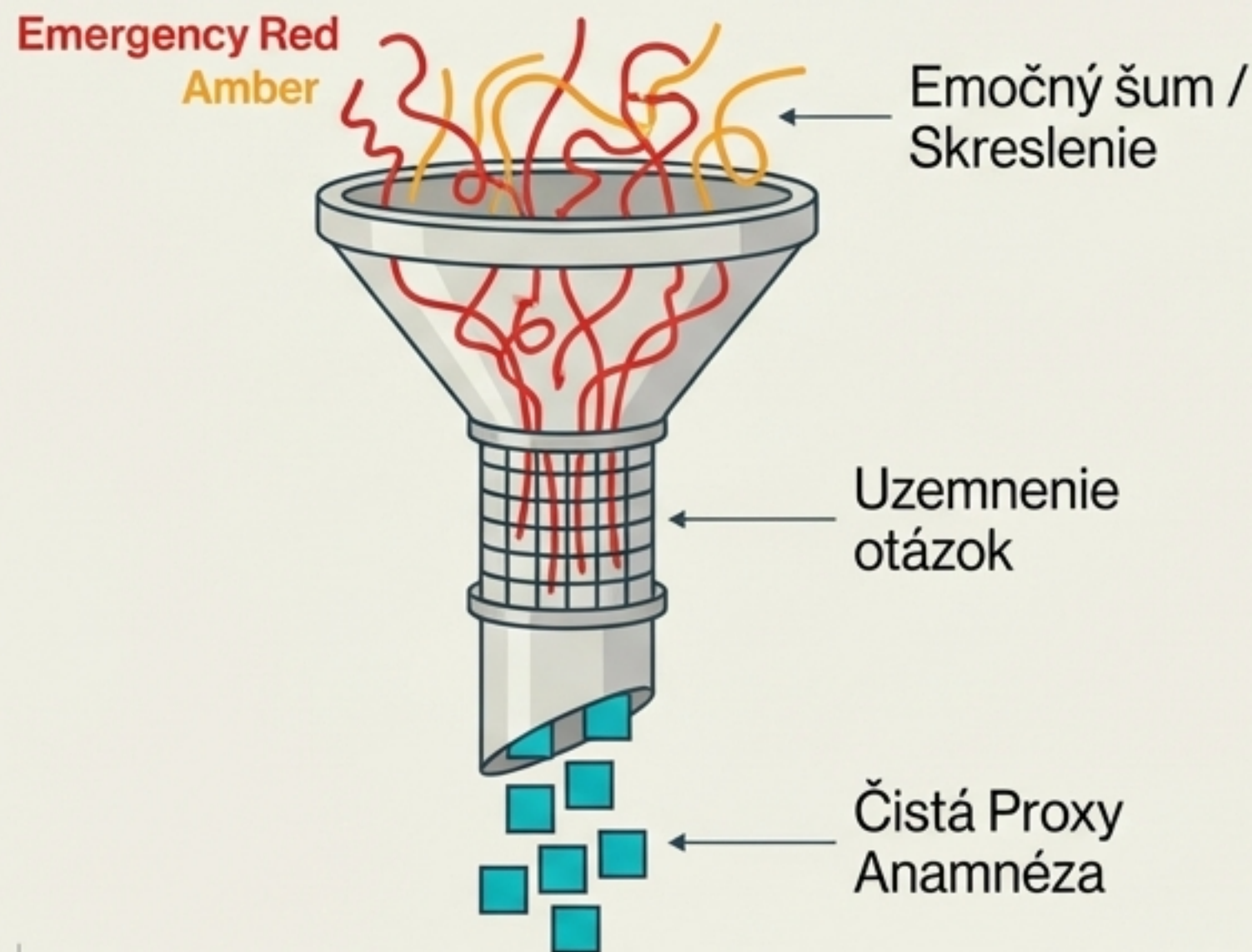
“**Toto nie je jeho bežná demencia, dnes nás prvýkrát nespoznal a má iný tón hlasu.**”

Táto informácia od rodiny (odchýlka od normálu) je **kritická pre správne smerovanie pacienta do Iktového centra.**

Taktika dopytovania: Uzemnenie otázok

The Cognitive Noise Filter

Do This		Not That
Nesprávne (Sugestívne):	“Bolo mu zle už ráno?”	Výsledok: Príbuzný v strese automaticky prikývne bez rozmýšľania.
Správne (Otvorené & Časovo ohraničené):	“Kedy presne ste si všimli prvú zmenu?” alebo “Čo robil tesne predtým, než odpadol?”	Výsledok: Vyžaduje konkrétnu pamäťovú stopu, eliminuje domnienky.

Hrozba zlyhania: Fenomén emočnej nákazy

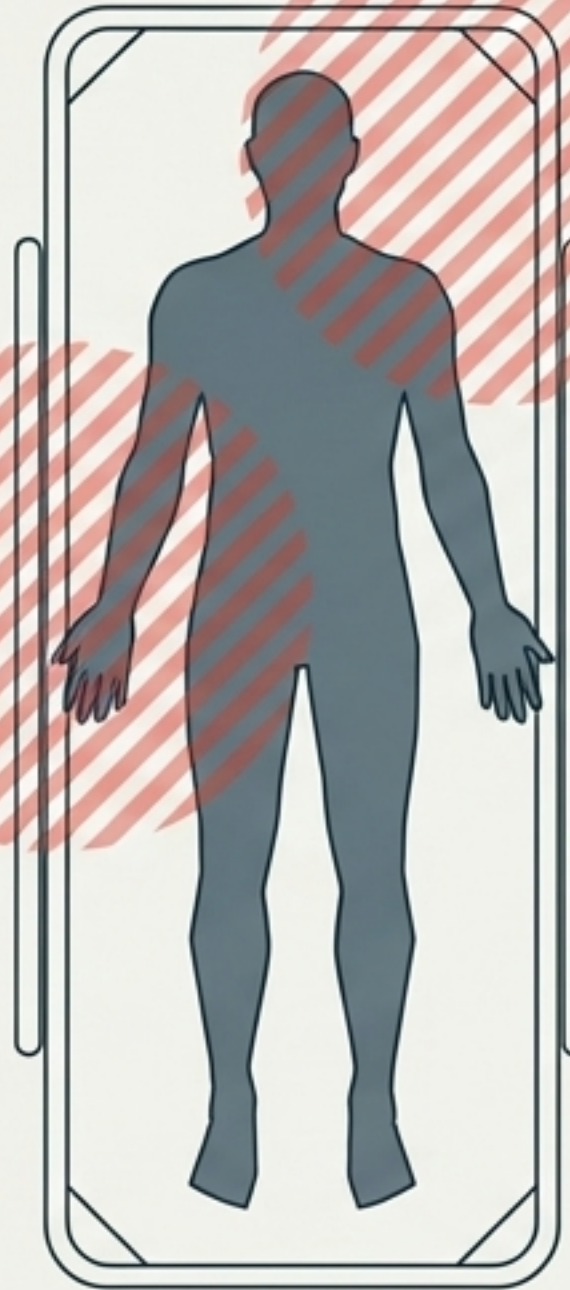

Kognitívna a fyzická interferencia v praxi

Fyzická interferencia (Blokáda zóny)

Príklad: Príbuzný drží pacienta za ruku počas pokusu o kanyláciu.

Dopad: Fyzické obmedzenie pracovného priestoru a zvýšené riziko ihlového poranenia pre tím.

Verbálna interferencia (Prekrývanie komunikácie)

Príklad: Rodina neustále odpovedá za pacienta, ktorý je pri vedomí a schopný hovoriť.

Dopad: Deštruuje čistotu diagnostického procesu a znemožňuje adekvátne zhodnotenie GCS pacienta.

Teoretický rámec: Prítomnosť rodiny pri resuscitácii (FPDR)

Paradox FPDR: To, čo tím primárne zaťažuje, ho zároveň núti k vyššej klinickej presnosti.

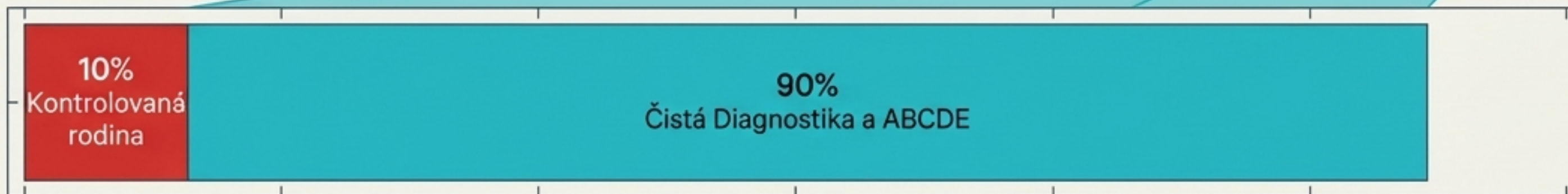
Crew Resource Management (CRM) a kognitívna kapacita

Základný princíp CRM v prednemocničnej starostlivosti: Okolostojaci sú súčasťou zdrojov scény.
Kapacita ľudského mozgu je limitovaná. Ak nemanážujeme emočný šum, strácame priestor na záchranu života.

Neriadená scéna / Chaos

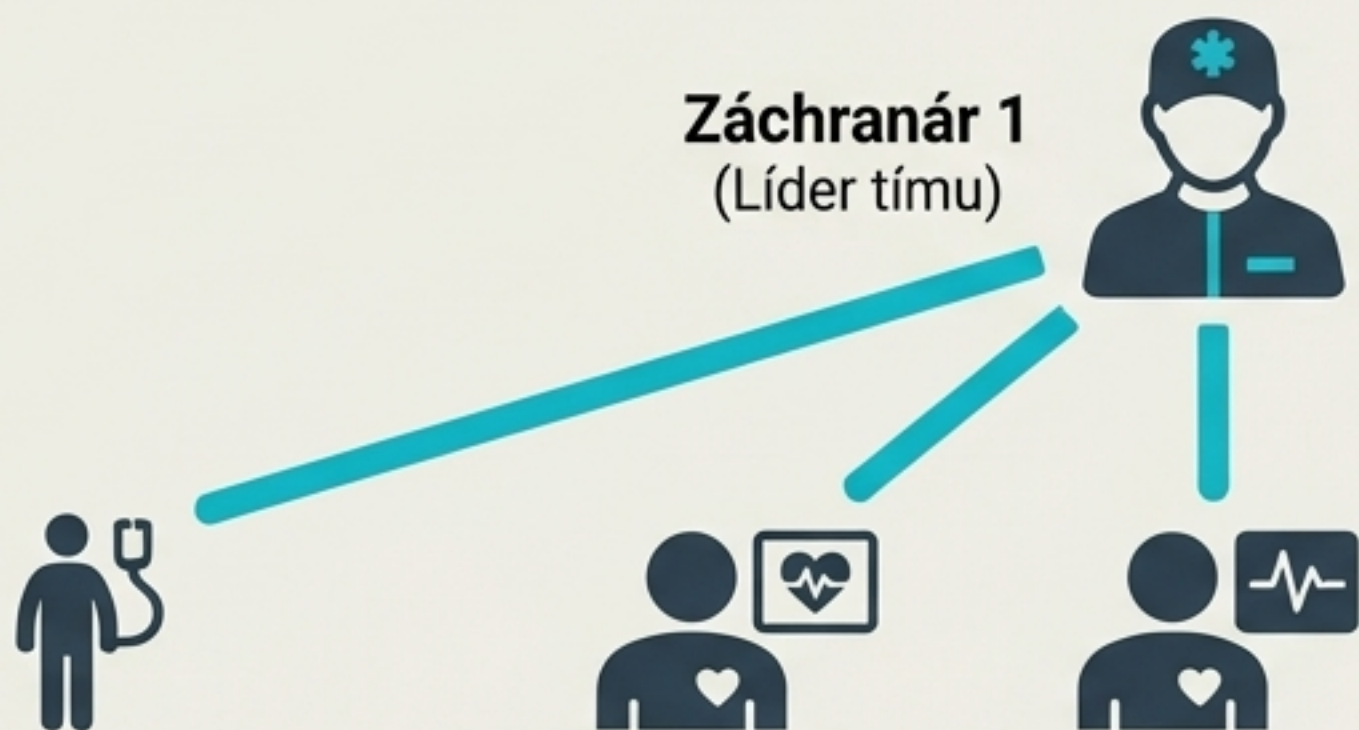

Riadená scéna s CRM

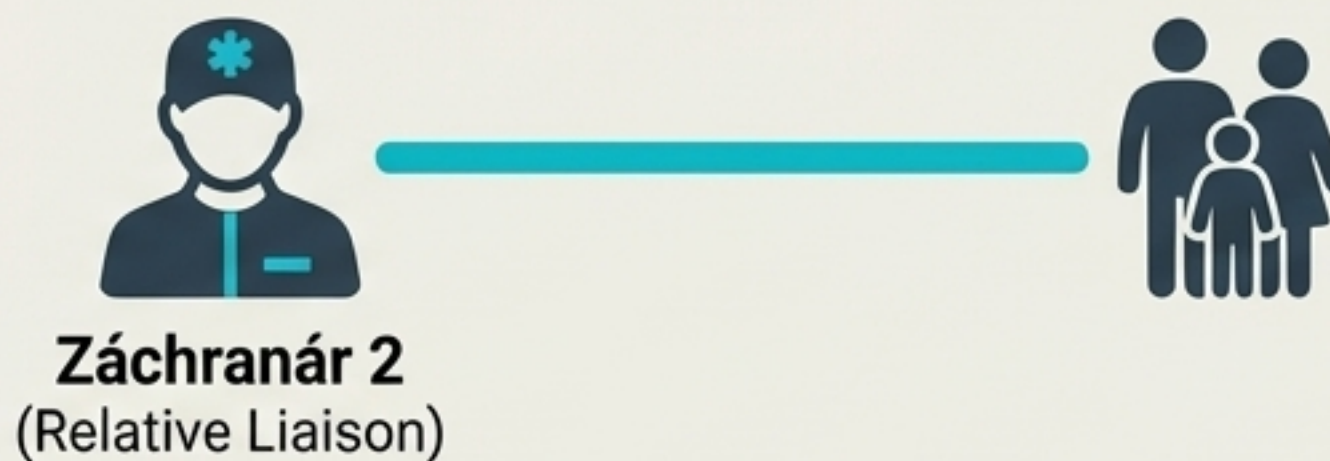

Distribúcia pozornosti: Rola “Relative Liaison”

Taktické Pravidlo: Ak má tím aspoň dvoch členov, kognitívna pozornosť sa musí striktne rozdeliť.

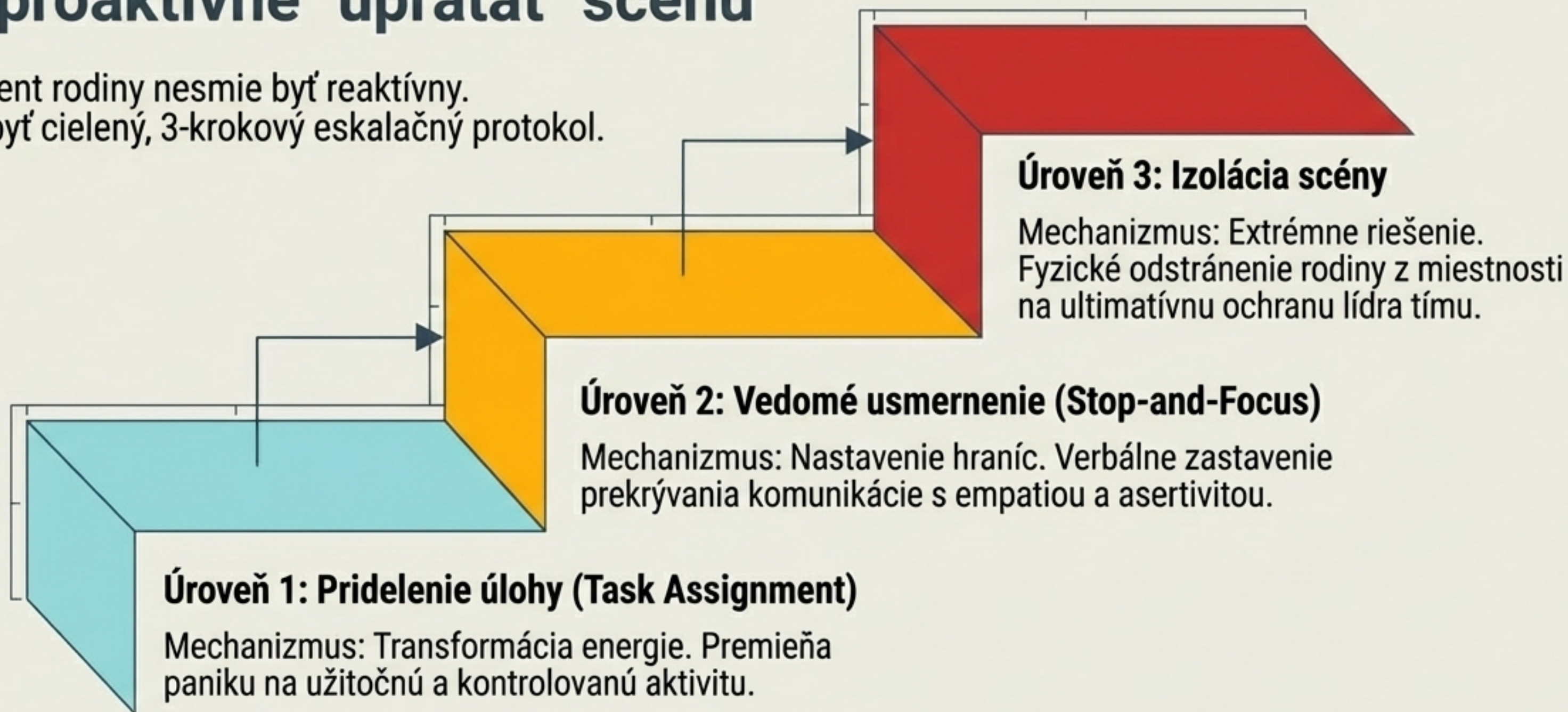
100% kognitívnej kapacity dedikovanej výhradne na pacienta a algoritmus ABCDE.
Klinicky “slepý a hluchý” voči okoliu.

Dedikovaný na komunikáciu s rodinou.
Pôsobí ako ochranný štít lídra, upokojuje situáciu a pôsobí ako filter pre zber dát.

Taktický manažment: Ako proaktívne "upratať" scénu

Manažment rodiny nesmie byť reaktívny.
Musí to byť cielený, 3-krokový eskalačný protokol.

Taktika 1: Pridelenie úlohy (Task Assignment)

Princíp: Transformácia paniky na užitočnú aktivitu. Úloha musí byť bezpečná a vyžadovať fyzický odchod z tesnej blízkosti pacienta.

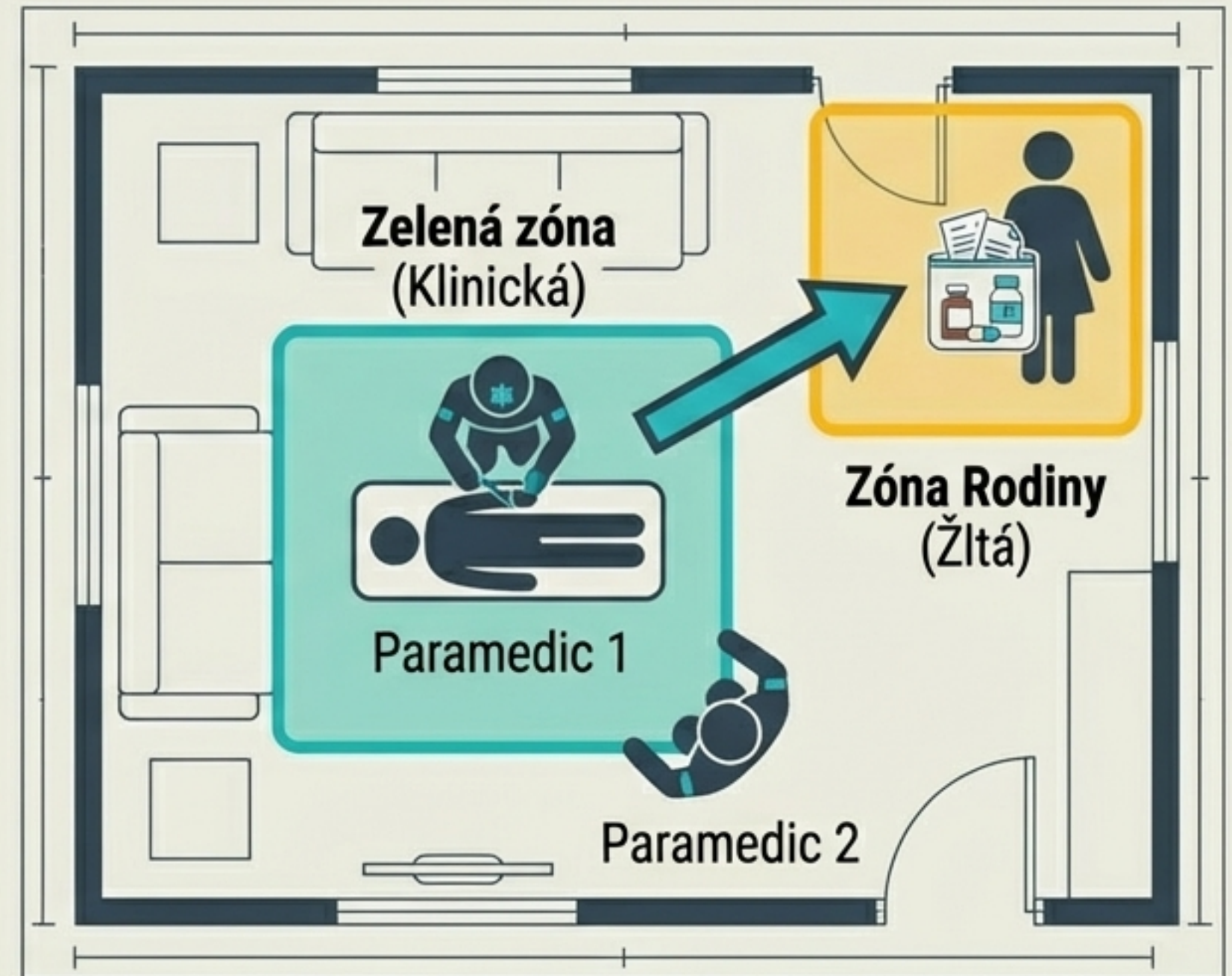
“

Potrebujem, aby ste išli k dverám, odsunuli nábytok, aby sme prešli s nosidlami, a pripravili všetky lieky a správy, ktoré pacient užíva.

”

Výsledok: Okamžité uvoľnenie fyzického pracovného priestoru pre tím a zníženie úzkosti rodiny tým, že získajú pocit kontroly a užitočnosti.

The CRM Spatial Map

Taktika 2: Vedomé usmernenie (Stop-and-Focus)

Používa sa v momente, keď rodina verbálne prekrýva dôležitú komunikáciu s pacientom.

[Empatia]

“Pán Novák, chápem, že sa bojíte...”

[Klinická potreba]

“...ale teraz potrebujem počuť vášho otca.”

[Asertívna hranica]

“Prosím, na chvíľu stíchnite, ja sa vás hneď potom opýtam na ďalšie detaily.”

Výsledok taktiky: Tento skript nedehonestuie pocity rodiny, ale jasne, autoritatívne a profesionálne definuje hranice diagnostického priestoru.

Taktika 3: Izolácia scény

Indikácia:

Extrémne prípady, keď rodina fyzicky bráni výkonu zachraňujúcemu život alebo vykazuje nekontrolovateľnú agresiu na scéne.

Postup:

Jeden dedikovaný člen tímu (Liaison) definitívne odvádza príbuzného preč do vedľajšej izby.

Taktika zmiernenia konfliktu:

Taktika zmiernenia: Použitie legitímnej zámienky na odvedenie pozornosti bez vyvolania konfrontácie. Napr. nutnosť izolácie pre spísanie administratívnych údajov alebo hľadanie starých lekárske správ v inej miestnosti.

Cieľ:

Ultimatívna ochrana kognitívnej kapacity lídra tímu pre zachovanie algoritmu ABCDE.

Záver: Rodina ako partner, nie prekážka

The Synthesis Equation

Zahrnutá

+

Manažovaná rodina

=

Cenné diagnostické dáta

Vylúčená

+

Ignorovaná rodina

=

Kritický kognitívny chaos

Pochopenie rodiny ako zdroja informácií aj emočného rizika je znakom zrelého profesionála. Manažment scény je rovnako dôležitý ako manažment pacienta.

Odborné zdroje:

- European Resuscitation Council (2021). *Guidelines for Resuscitation*.
- Goldberger, Z. D., et al. (2015). *Family Presence During Resuscitation*.
- Brindley & Fanning (2013). *Crew Resource Management and Teamwork*.

- Silverman, J., et al. (2013). *Skills for Communicating with Patients*.
- Slovenská komora zdravotníckych záchranárov (2022). *Metodická príručka pre prácu s príbuznými*.